

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

Від _____ № _____
на № 924/02-25 від 05.04.2019 року

***Наталинська сільська рада
Красноградського району
Харківської області***

вул. І.Сенченка, 89, село
Наталине, Красноградський
район, Харківська область,
63343

Стосовно пропозицій щодо
удосконалення проектів
регуляторних актів

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Наталинської сільської ради Красноградського району Харківської області «Про встановлення ставок та пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Наталинської сільської ради на 2020 рік» (далі - проект рішення 1), «Про встановлення ставок єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності на 2020 рік» (далі - проект рішення 2), «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2020 рік» (далі - проект рішення 3), «Про встановлення розміру ставок туристичного збору на території Наталинської сільської ради на 2020 рік» (далі - проект рішення 4) (далі разом – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Наталинської сільської ради Красноградського району Харківської області від 05.04.2019 № 924/02-25.

За результатами розгляду проектів рішень, експертних висновків постійної комісії з питань прав людини, законності, депутатської діяльності, етики та регламенту та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проектів рішень в цілому

Проектами рішень на території Наталинської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачені статтею 10 Податкового кодексу України (далі - Кодекс).

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Кодексу сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

У свою чергу, підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 Кодексу встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 Кодексу, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Відповідно до вимог пункту 7.3. статті 7 ПКУ, будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

Елементи податку, визначені в пункті 7.1 цієї статті, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно цим Кодексом (пункт 7.4.).

З огляду на вищезазначене пропонуємо, визначити у проектах рішень усі обов'язкові елементи податків та зборів або зробити посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті та розділи) Кодексу, якими вони вже встановлені для кожного місцевого податку чи збору, а елементи, встановлення яких не передбачено Кодексом виключити з нього (наприклад, відповідальність за порушення податкового законодавства та контроль контролюючих органів тощо). **При цьому, положення, викладені в цих елементах мають відповідати вимогам Кодексу, а норми, встановлення яких не входить до повноважень органів місцевого самоврядування та дублюють положення Кодексу (наприклад, пункт 12.4. розділу 12 проекту рішення 3 тощо), пропонуємо виключити.**

Окрім зазначеного, окремі положення проектів рішень не узгоджуються з вимогами Кодексу та потребують **приведення у відповідність до його вимог.**

До проекту рішення 1

Підпунктом 1.4. пункту 1 проекту рішення 1 передбачається установити пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України, за переліком згідно із додатком 2.

Відповідно до підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 Кодексу база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи - платника податку, зменшується: для квартири/квартир незалежно від їх кількості - на 60 кв. метрів; для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості - на 120 кв. метрів; для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток) - на 180 кв. метрів. Зазначена норма не врахована в проекті рішення 1.

З огляду на вищезазначене, пропонуємо врахувати норми підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 ПКУ у проекті рішення 1.

Щодо проекту рішення 2

Підпунктом 1.2. пункту 1 проекту рішення 2 пропонується встановити фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб – підприємців, які здійснюють господарську діяльність, з розрахунку на календарний місяць:

- для першої групи платників податків єдиного податку – 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;
- для другої групи платників податків єдиного податку – 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Згідно пункту 293.2 статті 293 Кодексу встановлено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

Пунктом 293.6. статті 293 Кодексу встановлено, що у разі здійснення платниками єдиного податку першої і другої груп кількох видів господарської діяльності застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку, встановлений для таких видів господарської діяльності.

Пунктом 293.7. статті 293 Кодексу встановлено, що у разі здійснення платниками єдиного податку першої і другої груп господарської діяльності на територіях більш як однієї сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку, встановлений цією статтею для відповідної групи таких платників єдиного податку.

В аналізі регуляторного впливу до проекту рішення 2 не наведено відповідних обґрунтувань та розрахунків, що підтверджували б доцільність встановлення фіксованих ставок єдиного податку у максимально допустимих розмірах.

У зв'язку з вищенаведеним, пропонуємо підпункт 1.2. пункту 1 проекту рішення 2 доопрацювати з урахуванням вимог пункту 293.2 статті 293 Кодексу в частині затвердження фіксованих ставок єдиного податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення 2.

Щодо проекту рішення 3

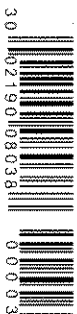
1. Відповідно до статті 2 Закону України «Про оренду землі», відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до підпункту 288.1 статті 288 ПКУ, підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4. цієї ж статті, розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником)

і орендарем. При цьому, пунктом 288.5. статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Таким чином, діючим законодавством України врегульовані відносини, пов'язані з орендою землі, а додаткового врегулювання цього питання з боку органів місцевого самоврядування не передбачено.

Отже, пропонуємо положення стосовно орендної плати виключити з додатку 4 до проекту рішення 3.

2. Пункт 4.2. розділу 4 додатку 4 до проекту рішення 3 пропонується визначити базою оподаткування площу земельних ділянок, відносно яких відсутня довідка (витяг) по розмір нормативно грошової оцінки земельної ділянки.

Водночас базою оподаткування, відповідно до підпункту 271.1.2. пункту 271.1. статті 271 Кодексу, є площа земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

У зв'язку з наведеним, пункт 4.2. розділу 4 додатку 4 до проекту рішення 3 потребує приведення у відповідність до вимог підпункту 271.1.2. пункту 271.1. статті 271 Кодексу.

3. Підпунктом 1) пункту 1 проекту рішення передбачається встановити ставки земельного податку згідно з додатками 1, 2, а підпунктом 2) пункту 1 проекту рішення передбачається встановити пільги для фізичних і юридичних осіб, надані відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України, за переліком згідно з додатком 3.

Статтями 281 - 283 Кодексу встановлено перелік фізичних та юридичних осіб, для яких встановлюються пільги щодо сплати земельного податку, а також перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Отже, додаток 3 до проекту рішення 3 пропонуємо доповнити вимогами статей 281-283 Кодексу.

Крім цього, у додатках 1, 2 до проекту рішення 3 пропонуємо назву стовпчику таблиці, яким визначені ставки податку за земельні ділянки, що розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, привести у відповідність до вимог пункту 277.1 статті 277 ПКУ, а також зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

4. Пункти 5.1. - 5.7 розділу 5, а також пункти 6.1. та 6.3. розділу 6 та розділ 7 додатку 4 до проекту рішення 3 по суті дублюють додатки 1 - 3 до проекту рішення 3, якими пропонується встановити відповідно ставки земельного податку, пільги щодо сплати земельного податку для фізичних осіб та пільги щодо сплати земельного податку для юридичних осіб.

У зв'язку з цим, з метою уникнення дублювання, пропонуємо виключити з додатку 4 до проекту рішення 3 пункти 5.1.- 5.7 розділу 5, пункти 6.1. та 6.3. розділу 6 та розділи 7, 9, а у пункті 6.4. розділу 6 слова «281.1 статі 281» замінити на «6.1».

5. Також, пункт 12.5 додатку 4 до проекту рішення 3 пропонуємо доповнити абзацом другим пункту 287.5 статті 287 Кодексу, яким встановлено, що фізичними особами у сільській та селищній місцевості земельний податок може сплачуватися через каси сільських (селищних) рад або рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, за квитанцією про приймання податкових платежів.

6. Встановлення відповідальності за порушення податкового законодавства та здійснення контролю контролюючими органами, як передбачено розділом 13 додатку 4 до проекту рішення 3, не відноситься до повноважень органів місцевого самоврядування та при цьому дублюють положення Кодексу, а отже потребують виключення.

Підсумовуючи наведене вище, проекти рішень 1-3 Наталинської сільської ради Красноградського району Харківської області не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо проекту рішення 4

На підставі Закону України від 23.11.2018 № 2628 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» до рішень про встановлення туристичного збору та/або про внесення змін до таких рішень, прийнятих сільською, селищною, міською радою або радою об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не застосовуються вимоги підпункту 4.1.9 пункту 4.1 статті 4, підпунктів 12.3.3 - 12.3.4 пункту 12.3, підпункту 12.4.3 пункту 12.4 та пункту 12.5 статті 12 цього Кодексу та Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Враховуючи зазначене, на проект рішення 4 не поширюється дія Закону, а його прийняття не потребує реалізації процедур, передбачених Законом.

Однак звертаємо увагу на необхідність дотримання вимог Кодексу в частині вірного посилання на конкретні положення Кодексу, якими вже визначені обов'язкові елементи туристичного збору.

Щодо аналізів регуляторного впливу до проектів рішень 1, 2, 3 (далі – АРВ 1, 2, 3) в цілому

Надані розробником АРВ 1-3 не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі - Методика).

Так, у розділах I АРВ 1-3 «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, які доводять факт її існування і характеризують масштаб проблеми, а також визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас, при визначенні проблем, які передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише текстовим описом проблем, при цьому не наведено даних у грошовому вимірі (числовій формі), які б обґрунтовували їх наявність, масштаб та важливість, що не відповідає принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділах III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення зазначених цілей» АРВ 1, 3 визначено 2 альтернативи для оцінки. Однак при

проведенні оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробник проводить оцінку 3-х альтернативних способів, що не узгоджується з вимогами Методики.

Крім того, у розділах III АРВ однією з альтернатив є неприйняття рішення. В описі альтернативи проекту рішення 3 не зазначено, що у разі впровадження такої альтернативи відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.5 статті 12 ПКУ плата за землю буде справлятися із застосуванням **ставок, які діяли до 31 грудня року**, що передувє бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю. При проведенні оцінки витрат для цієї альтернативи в АРВ 2, розробник зазначає, що суб'єкти господарювання будуть сплачувати податок за мінімальними ставками (1 відсоток), що не узгоджується з вимогами Кодексу, яким встановлюються допустимі межі розміру для єдиного податку, а мінімальна ставка буде становити 0 відсотків. Тобто, в АРВ не враховано усіх складових зазначеної альтернативи.

У розділі III АРВ 2 не наведено витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Разом з цим, не обґрунтовано запропонованих проектом рішення 2 максимальних розмірів ставок єдиного податку, що встановлюються для суб'єктів господарювання, а також, не наведено алгоритм їх визначення, що не дає можливості підтвердити спроможність суб'єктів господарювання сплачувати єдиний податок за встановленими ставками.

Текст АРВ 1 має дві відмінні редакції розділу 9 та потребує доопрацювання.

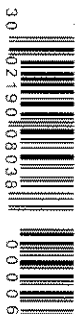
Додатки до АРВ 1, 3 в яких наведені розрахунки витрат для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва не містить усіх необхідних розрахункових таблиць, що суперечить вимогам Методики.

Окрім зазначеного, звертаємо увагу, що цифрові дані/показники таблиць, інформація про кількість суб'єктів господарювання в АРВ не узгоджуються між собою, а також з наведеною інформацією у Тестах малого підприємництва (далі - М-Тест) та у додатках до АРВ 1, 3 в яких наведені розрахунки витрат для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва.

Отже, у зв'язку з неузгодженістю в АРВ 1-3 необхідних числових даних та, відповідно, відсутністю вірних розрахунків вигод та витрат (у тому числі і суб'єктів господарювання), що будуть мати місце в результаті реалізації запропонованих альтернатив вирішення проблем, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані для реалізації ставки податків є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Одночасно зазначаємо, що в АРВ 1-3 не обґрунтовано ставки податків, що встановлюються для суб'єктів господарювання, а також не наведено алгоритм їх визначення.

Крім того, при розрахунку витрат на запровадження державного регулювання місцевих податків і зборів для суб'єктів господарювання, які будуть виконувати вимоги цих рішень, розрахунок витрат на перевірки, витрат пов'язаних із веденням обліку та поданням звітності державним органам, бюджетних витрат для фіскальних органів на адміністрування збору не здійснюється, оскільки встановлені нормами Кодексу. А обраховані розробником витрати на отримання

адміністративних послуг, на оборотні активи, які понесуть суб'єкти господарювання при виконанні рішень по сплаті місцевих податків і зборів на стосуються суті цих рішень.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ 1-3, розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики, а також не доведена відповідність проектів рішень принципам державної регуляторної політики, зокрема таким як, збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

З урахуванням викладеного вище, Державна регуляторна служба України пропонує Наталинській сільській раді привести проекти рішення «Про встановлення ставок та пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Наталинської сільської ради на 2020 рік», «Про встановлення ставок єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності на 2020 рік» та «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2020 рік» до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень та пропозицій, а їх АРВ - до вимог Методики.

Про результати розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Ксенія ЛЯПІНА

